

R. Feldmanis. Viņaprāt, diemžēl vairāku ēdināšanas pakalpojumu iepirkumu konkursu rezultāti ar reāliem piemēriem pierāda pretējo, turklāt ir vēl papildu riski, kuri paliek nepamanīti. “Ja ēdināšanas iepirkumu rezultātā tie nonāk pie kaimiņvalstu uzņēmējiem, tad ir ļoti neliela varbūtība, ka tajos tiks izmantoti Latvijā izaudzētie un pārstrādātie produkti, tādējādi būtībā tiks veicināta ārvalstu konkurentu invāzija pašmāju tirgu aizņemšanā,” tā R. Feldmanis. Viņaprāt, tas noteikti neveicina importa aizvietošanu. Un tā ir valsts pārtikas drošību apdraudoša rīcība, kas kādā krīzes situācijā var ļoti sāpīgi izpausties – imports pēkšņi var nebūt iespējams, bet pašmāju saimniekiem attiecīgā produkta nav vai arī tā apjoms ir nepietiekams patērētāju vajadzībai.

Krievijas gurķu invāzija

“Neticami, bet, ja var ticēt masu mediju datiem, tad Polija ir kļuvusi par nozīmīgu Krievijā audzēto gurķu importētāju, un nebūt nav iespējams izslēgt risku, ka daļa no tiem nonāk arī uz Latvijas patērētāju galda, jo tādas kontroles sistēmas, lai varētu izkontrolēt ikviena gurķa izcelsmi, nav,” uz jautājumu, kas ir bažu pamats, atbild R. Feldmanis. Viņš atgādina, ka valstī ir struktūras, kuras var dokumentāri cītīgi izsekot produkta izcelsmes dokumentiem, bet nevar noteikt, ir vai nav un cik liels ir tā dēvēto citu gurķu *piejaukums*. “Vēl jo vairāk, ja šie paši gurķi, daudz lētāki par pašu mājās izaugušajiem, ienāks mūsu tirgū jau kā gatavi salāti dažādu līmeņu ēstuvēs, bet *aiz borta* paliks Latvijā audzētie,” stāsta R. Feldmanis. Viņš norāda, ka Latvijā ir zaļā iepirkuma sistēma, kurā būtībā jo īsāka ir piegāžu ķēde, jo lielāka priekšrocība vietējiem audzētājiem un pārstrādātājiem, taču šīs kārtības ieguvumus nereti nav iespējams ieraudzīt. “Šodien ir virkne iepirkumu, kuri tiek dēvēti par *zaļajiem*, taču tajos tik un tā bieži vien virsroku gūst importētās produkcijas piegādātāji, tādējādi noteikta grupa Latvijas patērētāju atbalsta ražotājus ārvalstīs un līdz ar to

Pašmāju lauksaimnieks, kurš audzē graudaugus, dārzeņus, ogas, lopus, ražo pienu, kopā ar šo cilvēkam būtisko produktu vietējiem pārstrādātājiem ir nozīmīgs valsts pārtikas drošības stūrakmens un garants, tāpēc ir jābūt attiecīgai valsts politikai ne tikai vārdos, bet arī darbos,

Rolands Feldmanis,
Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas valdes priekšsēdētājs.

arī attiecīgās darba vietas un nodokļu maksājumus,” skaidro R. Feldmanis. Viņaprāt, šādā situācijā, kad valsts budžetā ir būtisks ikviens nodokļu naudas cents, ikviens uzņēmējs un ikviena darba vieta, jo īpaši laukos, valsts struktūras nevar atļauties neko nedarīt. “Vēl jo vairāk, ja Latvijā saražotā pārtika ir kvalitatīva, pieejama, netiek izmantots tik daudz augu aizsardzības līdzekļu kā citās Eiropas valstīs, tā aug tepat, ir viens solis no dobes līdz galdam,” tā R. Feldmanis.

Patērētāju tiesības

“Ir paradoksāla aina, kad, izdabājot patērētāju vēlmei iegādāties pašmāju ražojumus, vietējo ražotāju (audzētāju) produkciju veikalos var iegādāties par daudz augstāku cenu nekā ārvalstu konkurentu izstrādājumus, savukārt vietējie ražotāji nereti sūdzas par kādām īpašām prasībām no tirgotāju puses, lai attiecīgais produkts vispār nokļūtu veikalu plauktos, savukārt ievērojama daļa patērētāju ir neizpratnē par vietējās produkcijas augstajām cenām veikalos un savas zemās pirktspējas dēļ pērk importa produkciju, tādējādi atbalstot ārzemju ražotājus,” situāciju ieskicē Zemkopības ministrijas parlamentārais sekretārs Normunds Šmits. Viņš norāda, ka minētā situācija ir sava veida apburtais loks, kurā zaudētāji ir gan patērētāji (jo nespēj iegādāties pašmāju izstrādājumus), gan pašmāju pārtikas ražotāji (audzētāji), kuri nevar rēķināties ar realizāciju vietējā tirgū, gan arī valsts (mazāki nodokļu maksājumi, mazāk darba vietu). “Bija milzīga pretestība pret obligātu produkta izcelsmes valsts norādi veikalu plauktos, un, ja sākotnēji šāda pozīcija pat nebija īsti izprotama, tad pēc brīža atklājās, ka prece, kuru patērētāji uzskatīja par Latvijas ražotāja vai izcelsmes produktu, izrādījās pavisam ar citu uzrakstu vai arī tās izcelsme bija ar norādi *Nezināma*, jo tika tirgots vairāku valstu izaudzētā sajaukums,” atceras N. Šmits. Viņš norāda, ka savulaik kā ierosinātāji kalpoja gurķi, kuri tika uzdoti par Latvijā audzētiem, kaut arī

JAUNĀIS OPEL GRANDLAND / CENA NO € 29 750

GO GRAND*

AMSERV KRASTA [ADAM AUTO SIA] KRASTA IELA 66, RĪGA

*) DOMĀ GRANDIOZI! Hybrid 136 e-DCS6 degv. pat. 5.5 l/100 km, CO₂ emisija 124 g/km (WLTP), cena indikatīva ar PVN
GRANDLAND ELECTRIC no € 44 800, nobraukums ar pilnu uzlādi 521-582 km, el. en. pat. 17,6-18,5 kWh/100 km (WLTP)

